

การพัฒนาตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

ศศิวิมล ศรีนวล¹ และณัฐกานต์ ประจันบาน²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์^{1,2}

sasiwimonsr63@nu.ac.th¹

Received 16 Mar 2021

Revised 27 May 2022

Accepted 27 Dec 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนาตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิจัยและประเมินทางการศึกษา 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญในสาขาบริหารและพัฒนาการศึกษา 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญในสาขาหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย 4 ภูมิภาค จาก 4 สถาบัน รวม 280 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มี 5 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบความคล่องแคล่วด้านความคิด ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การคิดเชิงบวก ความคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ องค์ประกอบความคล่องแคล่วด้านบุคคล ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และความยืดหยุ่นทางอารมณ์ องค์ประกอบความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง ความใฝ่รู้ และการพัฒนาตนเอง องค์ประกอบความคล่องแคล่วด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ประสิทธิภาพ แรงบันดาลใจในการทำงาน และการปรับตัวในการทำงาน และองค์ประกอบภาระหน้าที่ในตนเอง ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การรับรู้อารมณ์ตนเอง การประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง และความมั่นใจในตนเอง

2. โมเดลที่สร้างขึ้นมีค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังนี้ $\chi^2 = 48.108$, $P = 0.2072$, $df = 41$, $CFI = 0.994$, $TLI = 0.997$, $SRMR = 0.025$ และ $RMSEA = 0.025$ หมายความว่า โมเดลที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าดัชนี goodness of fit ประกอบ 0.592 - 0.966 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า โมเดลที่สร้างขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้าง

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้, ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

The Development of Learning Agility Indicators for Graduate Students

Sasiwimon Srinuan¹ and Nattakan Prachanban²

Faculty of Education, Naresuan University^{1,2}

sasiwimonsr63@nu.ac.th¹

Abstract

The objective of this research was to develop the learning agility indicators for graduate students. The informants in the development of indicators were 3 experts in the field of educational research and assessment, 2 experts in the field of educational administration and development, and 2 experts in the curriculum and teaching field. The sample consisted of 280 graduate students in higher education institutions in Thailand from 4 institutions in 4 regions, obtained by multistage random sampling. The data was analyzed using Second Order Confirmatory Factor Analysis.

The major findings revealed as follows:

1. The learning agility of graduate students consisted of 5 components and 14 indicators as follows: The mental agility component consists of three indicators: positive thinking; Creativity and Critical Thinking. The people agility component consists of two indicators: interpersonal relationships and emotional resilience. The change agility component consists of three indicators: readiness for change, curiosity, and self-improvement. The result agility component consists of three indicators: effectiveness, work motivation, and work adaptability, and the self-awareness component consists of three indicators: self-emotional awareness, realistic self-assessment and self-confidence.

2. The developed model had the statistical values obtained from the analysis as follows: $\chi^2 = 48.108$, $P = 0.2072$, $df = 41$, $CFI = 0.994$, $TLI = 0.997$, $SRMR = 0.025$ and $RMSEA = 0.025$ This implied that the model created was consistent with the empirical data. The factor loading values were 0.592 - 0.966 and were statistically significant at the .05 level, indicating that the developed model met the criteria of the construct validity.

Keywords: Indicator, Learning Agility, Confirmatory Factor Analysis

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐาน

เน้นความเป็นวัช (ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2018)

นักศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัวยุคใหม่ สถานะความเสี่ยงต่าง ๆ สะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย มีสัญญาณชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงชีวิตงานของบัณฑิตในอนาคตที่แตกต่างจากปัจจุบัน ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกันระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้วความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันจะเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม อุดมศึกษาควรเพิ่มพื้นที่การเรียนรู้ของเยาวชนและนักศึกษาในแบบของทักษะชีวิต ทักษะสังคม สมรรถนะพื้นฐานนอกเหนือจากความรู้วิชาการ ความรู้และความสามารถเชิงบูรณาการ สร้างความพร้อมเพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ (Office of the Higher Education Commission, 2008)

พฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป โลกแห่งการทำงานในอนาคตก็กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน โดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรโลกและทัศนคติของคนรุ่นใหม่ ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิด “อนาคตของงาน (Future of Work)” กล่าวคือ งานบางประเภทจะเลือนหายไปและเกิดงานประเภทใหม่ขึ้นมาทดแทน ส่งผลให้เกิดความต้องการแรงงานที่มีทักษะความสามารถเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี อุตสาหกรรมการแพทย์สุขภาพ และด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น นำไปสู่การเกิดขึ้นของงานในอาชีพใหม่ ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงข้างต้น นำไปสู่ความต้องการทักษะของแรงงานในลักษณะใหม่ ๆ โดยนอกเหนือจากทักษะทางปัญญา (Cognitive) หรือทักษะเชิงเทคนิค (Technical Skills) แล้วยังเป็นที่คาดการณ์กันว่าทักษะทางพฤติกรรม (Non-Cognitive) หรือทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) อาทิ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารหรือการทำงานเป็นทีม จะเป็นที่ต้องการและเป็นงานสำหรับอนาคต เนื่องจากเป็นทักษะเฉพาะที่เทคโนโลยีสมัยใหม่ยังไม่สามารถทดแทนแรงงานมนุษย์ได้ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2021)

ภาวการณ์เปลี่ยนแปลงในทุกด้านกำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้องค์กรต่างๆ ต้องเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานอยู่เสมอ ผู้นำองค์กรมากมายจึงต้องการให้บุคลากรในองค์กรของตนมีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่กะทันหันและตอบสนองอย่างรวดเร็วได้ ส่งผลให้บุคลากรต้องเปลี่ยนวิธีการทำงาน ต้องใช้ทักษะทางเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ ๆ และ Soft Skill เพื่อใช้รับมือกับปัญหาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งของบุคคลในโลกของการเปลี่ยนแปลงนี้ที่องค์กรมีความต้องการ คือ ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ เป็นความสามารถและความเต็มใจที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์ แล้วนำ การเรียนรู้ไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จในสถานการณ์ใหม่ ๆ (Hallenbeck, Swisher, & Orr, 2011) ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้อย่างเป็นตัวอย่างสำคัญในการเป็นผู้นำ ซึ่งประเมินหรือพิจารณาลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ สามารถระบุศักยภาพในการเป็นผู้นำได้ (Lombardo & Eichinger, 2000) รวมไปถึงการช่วยส่งเสริม

พัฒนาความเป็นผู้นำ และส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จในการเป็นผู้นำด้วย ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ไม่เพียงแต่จำเป็นกับบุคลากรระดับผู้นำ ผู้บริหารหรือผู้จัดการเท่านั้น แต่ควรจะสร้างให้เกิดกับบุคลากรทุกระดับหรือพนักงานทุกคนที่ปรารถนาจะประสบความสำเร็จ เมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง (Burke, Roloff, & Mitchinson, 2016) บุคคลที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้จะสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ที่ไม่คุ้นเคยได้ดีกว่า ในด้านของการทำงานในองค์กร พนักงานที่มีทักษะนี้จะสามารถตอบสนองต่อปัญหาที่เข้ามาได้ดี (De Meuse*, 2017)

จากความสำคัญดังกล่าว สถาบันการศึกษาหรือผู้บริหารองค์กร จึงต้องหาแนวทางในการพัฒนานิสิตบัณฑิตศึกษาที่เป็นบุคลากรอยู่ในองค์กรต่าง ๆ และศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาด้วย ซึ่งมีทั้งบทบาทหน้าที่ในด้านการทำงานและด้านการเรียน ที่จะพบเจอสถานการณ์หรือปัญหาที่มีความแปลกใหม่ ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ให้เป็นบุคคลที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ ซึ่งจะสามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการเป็นผู้นำในองค์กรได้ (De Meuse*, 2017) อีกทั้งส่งผลให้การทำงานเชิงรุก ที่จะไม่รอให้ปัญหาเกิดขึ้น แต่จะคิดวิธีป้องกัน วางแผนและเตรียมการแก้ปัญหาไว้ก่อน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่หลายองค์กรต้องการให้บุคลากรมี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ พบว่า ในปัจจุบันยังไม่มีตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ในบริบทของนิสิตบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางสำหรับพัฒนานิสิตบัณฑิตศึกษาให้มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเองและสามารถดำรงชีวิตในโลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา
2. เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา และขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ซึ่งได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบความคล่องแคล่วในการเรียนรู้จากงานวิจัยของ (Lombardo & Eichinger, 2000; De Meuse**, Dai, & Hallenbeck, 2010; Hallenbeck, Swisher, & Orr, 2011; De Meuse, et al., 2011; De Meuse*** & Feng, 2015; Burke, Roloff, & Mitchinson, 2016; Petor, 2018) และเลือกใช้อำนาจประกอบจากงานวิจัยของ (De Meuse, et al., 2011) และ (Petor, 2018)

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลในการพัฒนาตัวบ่งชี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 7 ท่าน จำแนกเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิจัยและประเมินทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญในสาขาบริหารและพัฒนาศึกษา จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญในสาขาหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

รวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

2. ผู้วิจัยส่งแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาไปยังผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านและนัดหมายการขอรับแบบประเมินกลับคืนประมาณ 2 สัปดาห์

3. เมื่อครบกำหนดเวลานัดหมาย ผู้วิจัยขอรับแบบประเมินคืนจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไของค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วนำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายตัวบ่งชี้

2. นำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผลคะแนน ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสม คือมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

3. สรุปผลขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่พัฒนาได้
ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโทและปริญญาเอก) ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโทและปริญญาเอก) ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย แบ่งเป็น 4 ภูมิภาค จาก 4 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage random sampling) สถาบันละ 70 คน รวม 280 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.57 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.35 – 0.72 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบวัดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ไปเก็บข้อมูลกับนิสิตจากสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดส่งลิงก์ในการทำแบบวัดผ่านทางออนไลน์ให้แก่สถาบัน และกำหนดเวลาในการทำแบบวัด 4 สัปดาห์

2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบวัดที่นิสิตในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทำผ่านทางออนไลน์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวนและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่สร้างขึ้น โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลตามสมมุติฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ จากเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนางองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มี 5 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ความคล่องแคล่วด้านความคิด ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การคิดเชิงบวก ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ความคิดสร้างสรรค์ และตัวบ่งชี้ที่ 1.3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ องค์ประกอบที่ 2 ความคล่องแคล่วด้านบุคคล ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ความยืดหยุ่นทางอารมณ์องค์ประกอบที่ 3 ความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ความใฝ่รู้ และตัวบ่งชี้ที่ 3.3 การพัฒนาตนเอง องค์ประกอบที่ 4 ความคล่องแคล่วด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ประสิทธิภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 แรงบันดาลใจในการทำงาน และตัวบ่งชี้ที่ 4.3 การปรับตัวในการทำงาน และองค์ประกอบที่ 5 การตระหนักรู้ในตนเอง ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 การรับรู้อารมณ์ตนเอง ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง และตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ความมั่นใจในตนเอง

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน พบว่า ตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้งหมด 14 ตัวบ่งชี้ ผ่านเกณฑ์การพิจารณาเรื่องความเหมาะสมทุกตัวบ่งชี้ โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	$\bar{X}$	S.D.	ผลการพิจารณา
1. ความคล่องแคล่วด้านความคิด (Mental Agility)	1.1 การคิดเชิงบวก	4.43	0.79	เหมาะสมมาก
	1.2 ความคิดสร้างสรรค์	4.57	0.79	เหมาะสมมากที่สุด
	1.3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.71	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
2. ความคล่องแคล่วด้านบุคคล (People Agility)	2.1 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	4.43	0.79	เหมาะสมมาก
	2.2 ความยืดหยุ่นทางอารมณ์	4.29	0.95	เหมาะสมมาก
3. ความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง (Change Agility)	3.1 ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง	4.43	0.79	เหมาะสมมาก
	3.2 ความใฝ่รู้	4.57	0.53	เหมาะสมมากที่สุด
	3.3 การพัฒนาตนเอง	4.57	0.53	เหมาะสมมากที่สุด

เน้นความเป็นวัฏจักรขององค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

4. ความคล่องแคล่ว	4.1 ประสิทธิภาพ	4.43	0.79	เหมาะสมมาก
ด้านผลลัพธ์	4.2 แรงบันดาลใจในการทำงาน	4.57	0.53	เหมาะสมมากที่สุด
(Result Agility)	4.3 การปรับตัวในการทำงาน	4.71	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
5. การตระหนักรู้ใน	5.1 การรับรู้อารมณ์ตนเอง	4.71	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
ตนเอง	5.2 การประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง	4.57	0.53	เหมาะสมมากที่สุด
(Self-awareness)	5.3 ความมั่นใจในตนเอง	4.57	0.53	เหมาะสมมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

1.1 นิสิตบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 280 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 60.36 และเพศชาย 111 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64

1.2 นิสิตบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้เฉลี่ยตั้งแต่ 3.91 - 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ 0.59 - 0.81 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.	Sk	Ku	C.V.	ระดับ
1. ความคล่องแคล่ว	1.1 การคิดเชิงบวก	2.67	5.00	4.03	0.79	-0.20	-1.06	0.20	มาก
ด้านความคิด	1.2 ความคิดสร้างสรรค์	2.33	5.00	4.03	0.73	-0.56	0.03	0.18	มาก
(Mental Agility)	1.3 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	2.67	5.00	4.34	0.68	-0.93	0.59	0.16	มาก
	รวม	2.33	5.00	4.13	0.73	-0.44	-0.09	0.18	มาก
2. ความคล่องแคล่ว	2.1 สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	2.60	5.00	4.39	0.66	-0.80	0.82	0.15	มาก
ด้านบุคคล	2.2 ความยืดหยุ่นทางอารมณ์	2.33	5.00	4.02	0.74	-0.21	-0.10	0.18	มาก
(People Agility)	รวม	2.33	5.00	4.21	0.70	-0.38	1.16	0.17	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.	Sk	Ku	C.V.	ระดับ
3. ความคล่องแคล่ว ด้านการเปลี่ยนแปลง (Change Agility)	3.1 ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง	3.00	5.00	3.91	0.78	0.41	-0.78	0.20	มาก
	3.2 ความใฝ่รู้	3.00	5.00	4.33	0.71	-0.58	-0.77	0.16	มาก
	3.3 การพัฒนาตนเอง	3.00	5.00	4.31	0.75	-0.47	-0.75	0.17	มาก
	รวม	3.00	5.00	4.18	0.75	-	-	0.18	มาก
						0.08	0.57		
4. ความคล่องแคล่ว ด้านผลลัพธ์ (Result Agility)	4.1 ประสิทธิภาพ	3.00	5.00	4.29	0.62	-0.09	-0.79	0.14	มาก
	4.2 แรงบันดาลใจในการทำงาน	3.00	5.00	4.29	0.76	-0.19	-1.15	0.18	มาก
	4.3 การปรับตัวในการทำงาน	3.00	5.00	4.36	0.59	-0.24	-0.33	0.14	มาก
	รวม	3.00	5.00	4.31	0.66	-	-	0.15	มาก
						0.09	0.72		
5. การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness)	5.1 การรับรู้อารมณ์ตนเอง	3.00	5.00	4.38	0.81	-0.58	-0.72	0.18	มาก
	5.2 การประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง	3.00	5.00	4.48	0.70	-1.03	0.01	0.16	มาก
	5.3 ความมั่นใจในตนเอง	3.00	5.00	4.47	0.67	-1.00	0.39	0.15	มาก
	รวม	3.00	5.00	4.44	0.72	-	0.60	0.16	มาก
						1.03			

1.3 ตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 14 ตัวบ่งชี้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสัมพันธ์ทั้งหมดเป็นไปในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .287 - .732 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7
Y1	1.000						
Y2	.714**	1.000					
Y3	.551**	.718**	1.000				
Y4	.407**	.617**	.556**	1.000			
Y5	.499**	.615**	.435**	.491**	1.000		
Y6	.535**	.586**	.469**	.573**	.472**	1.000	
Y7	.456**	.518**	.527**	.485**	.305**	.586**	1.000
Y8	.287**	.440**	.526**	.494**	.325**	.387**	.598**
Y9	.489**	.602**	.434**	.605**	.549**	.648**	.555**
Y10	.472**	.457**	.402**	.514**	.472**	.541**	.594**
Y11	.526**	.500**	.397**	.570**	.422**	.666**	.628**
Y12	.486**	.481**	.426**	.581**	.411**	.447**	.485**
Y13	.386**	.567**	.477**	.634**	.388**	.483**	.445**
Y14	.433**	.491**	.476**	.556**	.288**	.508**	.657**

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14
Y1							
Y2							
Y3							
Y4							
Y5							
Y6							
Y7							
Y8	1.000						
Y9	.538**	1.000					
Y10	.560**	.609**	1.000				
Y11	.513**	.732**	.697**	1.000			
Y12	.405**	.602**	.590**	.622**	1.000		

เน้นความเป็นวัช ปลูกฝังองค์ความรู้ ยึดมั่นคุณธรรมให้เชิดชู เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่สากล

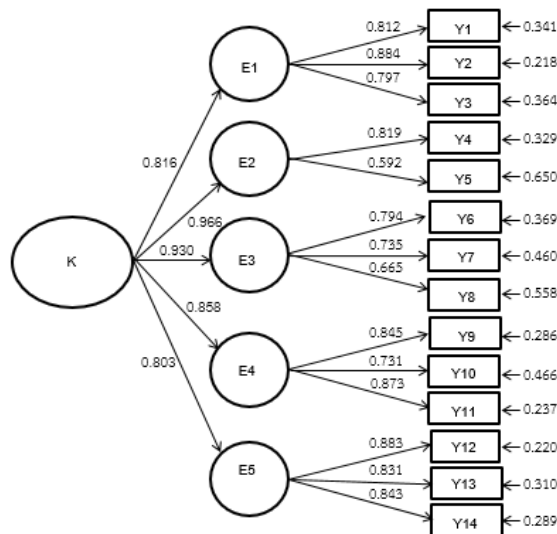
Y13	.382**	.583**	.426**	.576**	.727**	1.000	
Y14	.570**	.650**	.495**	.602**	.652**	.703**	1.000

2. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่สร้างขึ้นโดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

2.1 ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา เพื่อตรวจสอบว่าองค์ประกอบตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ได้จากขั้นตอนการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 5 องค์ประกอบและ 14 ตัวชี้วัด นั้นเป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง จากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป พบว่า โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มีค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 460.075 ($P = 0.0000$) ท็องศาอิสระ เท่ากับ 72 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.825 ค่าดัชนี Tucker-Lewis Index (TLI) เท่ากับ 0.862

ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.056 และค่าดัชนีรากของกำลังที่สองเฉลี่ยเฉพาะของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.139 ซึ่งหมายความว่า โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ได้จากขั้นตอนการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของโมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยเพิ่มเส้นแสดงความแปรปรวนร่วมหรือความสัมพันธ์ระหว่างความคลาดเคลื่อนของตัวบ่งชี้จำนวน 32 คู่ เพื่อปรับโมเดลให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ปรับแก้แล้ว แสดงดังภาพ

ภาพที่ 1 โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่ปรับแก้แล้ว

ที่มา : นางสาวศศิวิมล ศรีนวล

โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ปรับแก้แล้วมีค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้ ค่าสถิติไคสแควร์ เท่ากับ 48.108 ($P = 0.2072$) ที่องศาอิสระ เท่ากับ 41 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.994 ค่าดัชนี Tucker-Lewis Index (TLI) เท่ากับ 0.997 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.025 และค่าดัชนีรากของกำลังที่สองเฉลี่ยเศษของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (RMSEA) เท่ากับ 0.025 หมายความว่า โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี

2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของน้ำหนักองค์ประกอบ

ค่าสถิติทดสอบ t และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้

ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ			
	Factor loading	SE	t	R ²
ความคล่องแคล่วด้านความคิด	0.816	0.032	25.108*	0.666
1. การคิดเชิงบวก	0.812	0.03	27.290*	0.659
2. ความคิดสร้างสรรค์	0.884	0.021	41.871*	0.782

3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	0.797	0.029	27.961*	0.636
ความคล่องแคล่วด้านบุคคล	0.966	0.004	220.476*	0.933
4. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	0.819	0.028	29.578*	0.671
5. ความยืดหยุ่นทางอารมณ์	0.592	0.044	13.347*	0.350
ความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง	0.930	0.031	29.593*	0.866
6. ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง	0.794	0.029	26.990*	0.631
7. ความใฝ่รู้	0.735	0.032	22.647*	0.540
8. การพัฒนาตนเอง	0.665	0.041	16.065	0.442
ความคล่องแคล่วด้านผลลัพธ์	0.858	0.028	30.370*	0.736
9. ประสิทธิภาพ	0.845	0.021	40.229*	0.714
10. แรงบันดาลใจในการทำงาน	0.731	0.033	22.243*	0.534
11. การปรับตัวในการทำงาน	0.873	0.019	46.856*	0.763
การตระหนักรู้ในตนเอง	0.803	0.029	27.734*	0.645
12. การรับรู้อารมณ์ตนเอง	0.883	0.024	37.204*	0.780
13. การประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง	0.831	0.024	34.356*	0.690
14. ความมั่นใจในตนเอง	0.843	0.027	31.739*	0.711

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าน้ำหนัองค์ประกอบของความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ทั้ง 5 องค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.803 - 0.966 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ทั้ง 14 ตัวบ่งชี้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.592 - 0.884 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ แสดงว่า ทั้ง 5 องค์ประกอบ และ 14 ตัวบ่งชี้ เป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของความคล่องแคล่วในการเรียนรู้

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 5 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ พบว่า องค์ประกอบความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ความคล่องแคล่วด้านความคิด 2) ความคล่องแคล่วด้านบุคคล 3) ความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง 4) ความคล่องแคล่วด้านผลลัพธ์ และ 5) การตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ได้ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ประเมินความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษาได้ ทั้งนี้เป็นเพราะ

ผู้วิจัยเลือกใช้อำนาจประกอบในการวัดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้จากงานวิจัยที่มีการพัฒนาองค์ประกอบนี้ และทำการวิเคราะห์แล้วว่าสามารถระบุความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ได้ใกล้เคียงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (De Meuse, et al., 2011) ได้ศึกษาเรื่อง The Development and Validation of a Self-Assessment of Learning Agility ซึ่งได้พัฒนาและตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินตนเองเกี่ยวกับความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือ viaEDGE™ ที่ออกแบบมาเพื่อวัดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้โดยรวมด้วย 5 องค์ประกอบที่แตกต่างกัน ได้แก่ 1) ความคล่องแคล่วด้านความคิด 2) ความคล่องแคล่วด้านบุคคล 3) ความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง 4) ความคล่องแคล่วด้านผลลัพธ์ และ 5) การตระหนักรู้ในตนเอง ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมแล้วผลลัพธ์มีความสอดคล้องกัน และการวิเคราะห์องค์ประกอบทำให้เกิดโครงสร้างทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ ซึ่งสะท้อนถึงความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ แสดงให้เห็นถึงความถูกต้องและแยกแยะได้อย่างชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ โดยไม่เกี่ยวข้องกับเพศ อายุ หรือเชื้อชาติ และ (Petur, 2018) ได้ศึกษาเรื่อง MEASURING LEARNING AGILITY TO PREDICT JOB PERFORMANCE AND LEADERSHIP SUCCESS กล่าวว่า การประเมินความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของผู้บริหารและความเป็นผู้นำ เป็นสิ่งที่มีประโยชน์และมีความสำคัญ ซึ่งมีลักษณะสำคัญห้าประการที่ผู้นำที่ประสบความสำเร็จมี ได้แก่ 1) ความสามารถในการเป็นผู้นำ และโน้มน้าวผู้อื่น 2) ความสามารถในการเกี่ยวข้องกับผู้อื่น 3) ความสามารถในการสร้างสรรค์ 4) ความสามารถในการคิดและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และ 5) ความสามารถในการดำเนินการ และจากผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคล่องแคล่วในการเรียนรู้กับผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กัน และความคล่องแคล่วในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการให้คะแนนประสิทธิภาพของผู้บังคับบัญชาและการให้คะแนนประสิทธิภาพโดยรวม ซึ่งบ่งชี้ว่าบุคคลที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้น ดังนั้น ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ จึงประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) ความคล่องแคล่วด้านความคิด 2) ความคล่องแคล่วด้านบุคคล 3) ความคล่องแคล่วด้านการเปลี่ยนแปลง 4) ความคล่องแคล่วด้านผลลัพธ์ และ 5) การตระหนักรู้ในตนเอง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 ความคล่องแคล่วด้านบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.966 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบมีค่าเท่ากับ 4.21 ทั้งนี้เพราะ องค์ประกอบที่ 2 ความคล่องแคล่วด้านบุคคล มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากความคล่องแคล่วด้านบุคคล ประกอบด้วย การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคคล และมีความยืดหยุ่นทางอารมณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของคนที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ (Lombardo & Eichinger, 2000) ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง HIGH POTENTIALS AS HIGH LEARNERS ว่าคนที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้สูง จะมีพฤติกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะ เป็นคนที่เรียนรู้คุณค่าในตัวเอง สนใจบุคคล ความคิด ผักผ่อนจิตใจในการเรียนรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหา การช่วยเหลือผู้อื่น และเชื่อในความหลากหลาย เพราะรู้ว่าจะสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากความแตกต่างมากกว่าความเหมือนกัน และ (De Meuse**, Dai, & Hallenbeck, 2010) ได้ศึกษาเรื่อง LEARNING AGILITY: A CONSTRUCT WHOSE TIME HAS COME พบว่า ผู้บริหารหญิงได้รับคะแนนสูงกว่าผู้บริหารชายเล็กน้อยในด้านความคล่องแคล่วด้านบุคคลของความคล่องแคล่วในการเรียนรู้

ซึ่งผู้ถูกดูหมิ่นจะเข้ากับผู้อื่น เรียนรู้เพิ่มเติมจากผู้อื่น และมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่หลากหลายโดยเฉลี่ยมากกว่าผู้ชาย แต่ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้โดยรวมนั้น ก็ได้ขึ้นอยู่กับเพศ แสดงให้เห็นว่า ความคล่องแคล่วด้านบุคคลนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความคล่องแคล่วในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ทั้ง 5 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้นี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำแบบวัดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ไปใช้ประเมินความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายในการพัฒนานิสิตบัณฑิตศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ สามารถศึกษา ปฏิบัติงาน และอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างประสบความสำเร็จ

1.2 การวัดความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ โดยการนำตัวบ่งชี้ความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ไปใช้ ซึ่งเป็นเพียงการประเมินตนเองเท่านั้น ควรเพิ่มการประเมินอื่น ๆ รวมด้วย ซึ่งอาจารย์ หรือหัวหน้างาน สามารถใช้วิธีใดวิธีหนึ่งได้ เช่น การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกตพฤติกรรม หรือการสำรวจ เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่ตรงกับสภาพจริงมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัย

ที่ส่งผลต่อความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการพัฒนาความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลของความคล่องแคล่วในการเรียนรู้ที่มีต่อ ความสำเร็จในการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาหรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าความคล่องแคล่วในการเรียนรู้มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนหรือการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด

References

- Burke, W. W., Roloff, K. S., & Mitchinson, A. (2016). *Learning agility: A new model and measure*. White Paper, Teachers College, Columbia University.
- De Meuse***, K. P., & Feng, S. (2015). *The development and validation of the TALENTx7 Assessment: A psychological measure of learning agility*. Shanghai, China: Leader's Gene Consulting.

- De Meuse**, K. P., Dai, G., & Hallenbeck, G. S. (2010). Learning agility: A construct whose time has come. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 62(2), 119.
- De Meuse*, K. P. (2017). Learning agility: Its evolution as a psychological construct and its empirical relationship to leader success Research. *Consulting Psychology Journal: Practice and*, 69(4), 267.
- De Meuse, K. P., Dai, G., Zewdie, S., Page, R. C., Clark, L. P., & Eichinger, R. W. (2011). *Development and validation of a self-assessment of learning agility*. Chicago, Illinois: Paper presented at the Society for Industrial and Organizational Psychology Conference.
- Hallenbeck, G., Swisher, V., & Orr, J. E. (2011). *Seven faces of learning agility-Smarter ways to define, deploy, and develop high-potential talent*. Korn Ferry Institute.
- Lombardo, M. M., & Eichinger, R. W. (2000). High potentials as high learners. *Human Resource Management*, 39, 321-329.
- Office of the Higher Education Commission. (2008). *The framework of the 15-year Higher Education Plan, No. 2 (2008 – 2022)*. (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House (In Thai).
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2018). *National Strategy 2018 – 2037*. Retrieved from <https://drive.google.com/file/d/1XSBMp8OCsauJqECOB-XZLB91-cRrNsEV/view> (In Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2021). *The framework of the National Economic and Social Development Plan, No. 13*. Retrieved from <https://www.odd.go.th/PDF/DevelopmentPlanNo.13.pdf> (In Thai)
- Petor, J. (2018). *MEASURING LEARNING AGILITY TO PREDICT JOB PERFORMANCE AND LEADERSHIP SUCCESS*. Retrieved from https://content.psionline.com/hubfs/Talent%20Management%20White%20Papers/WP_PSI%20Measuring%20Learning%20Agility%20Leadership%20Success.pdf